WaardLanden
REINIGINGSDIENST

Programmabegroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Gemeenschappelijke regeling van de gemeenten:

- Gorinchem
- Hardinxveld-Giessendam
- Molenlanden
- Vijfheerenlanden

Inhoud

1 Inleiding 2
2 Kerngegevens 3
3 Samenvatting 4
3.1 Begroting 2023 in één oogopslag 4
3.2 Tariefstelling 2023 voor gemeenten 4
3.3 Bevoorschotting (bijdragen) 2023 voor gemeenten 5
3.4 Besluit vaststellen programmabegroting 2023 6
4 Programmabegroting 7
4.1 Begroting 2023 + meerjarenraming 2024 - 2026 7
4.2 Overhead 10
4.3 Vennootschapsbelasting 10
4.4 Onvoorzien 10
4.5 Beleidsindicator 10
5 Paragrafen 11
5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 11
5.2 Kapitaalgoederen 13
5.3 Financiering 13
5.4 Bedrijfsvoering 16
5.5 Verbonden partijen 17
6 Financiële begroting 18
6.1 Uitgangspunten 18
6.2 Incidentele baten en lasten 18
6.3 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves 19
6.4 Investeringsprogramma 19
Bijlage 1 Balans 20
Bijlage 2 Overzicht reserves 22
Bijlage 3 Overzicht leningen 23
Bijlage 4 Voorziening groot onderhoud 24
Bijlage 5 Overzicht van personele sterkte en loonkosten 24
Bijlage 6 Taakvelden 25

1 Inleiding

De begroting van een gemeenschappelijke regeling wordt vroeg in het jaar opgesteld. Naast de wettelijk vastgelegde verplichting en termijnen, is het ook belangrijk dat gemeenten de uitkomsten in hun eigen begroting moeten kunnen verwerken. Maar aangezien er ook een zienswijzeprocedure is van twee maanden, valt het opstellen van een begroting bijna samen met de jaarrekening van het voorgaand boekjaar. Het opstellen van deze begroting is niet eenvoudig geweest. Het aantal onzekerheden en wijzigingen is dit keer ongekend groot. Redenen daarvoor zijn:

- De voorgaande twee jaar waren afwijkende jaren door de coronapandemie. Door het vele thuiswerken nam in Nederland de hoeveelheid bedrijfsafval af ten opzichte van het huishoudelijke afval. We weten nog niet wat de uiteindelijke structurele cultuurverandering is ten aanzien van thuiswerken.
- Door de toetreding van de voormalige gemeente Vianen in 2019 en de oplevering van grote nieuwbouwwijken in Gorinchem en Vijfheerenlanden in de laatste jaren is het aantal aansluitingen fors gegroeid, maar we hebben nog geen normaal basisjaar gehad in de bedrijfsvoering.
- De invoering van Diftar gaat een grote invloed hebben op de hoeveelheid restafval en de gescheiden afvalstromen. Aangezien verwervingskosten de grootste kostenpost zijn van onze begroting, leidt een kleine verandering in het aanbiedgedrag van inwoners al tot aanzienlijke financiële verschillen.
- De uitgangspunten van het nieuwe afvalbeleid (strategienota) zijn 1-op-1 verwerkt in de begroting (exclusief Vijfheerenlanden – zie verder).
- Het is nog onbekend welke tarieven de gemeenten de inwoners in rekening gaan brengen voor het aanbieden van restafval in de wijk, het laten ophalen van grof afval en het brengen van niet-huishoudelijke afvalstromen op de milieustraten. De hoogte van de tarieven zal invloed hebben op het aanbiedgedrag van inwoners.
- De bedrijfsvoeringsorganisatie is uitgebreid. Waren er in 2021 nog 14 vacatures, waarvan pas de meeste functies in de laatste maanden van het jaar werden ingevuld.
- Waardlanden krijgt nieuwe taken, de belangrijkste nieuwe taak is de handhavingstaak. Beide aspecten leiden tot een verhoging van de personeelskosten, maar is het effect op het gedrag van inwoners nog niet te voorzien.
- Door de coronapandemie en de oorlog in de Oekraïne zijn de brandstofkosten en kosten/opbrengsten van grondstoffen enorm instabiel. Helaas is het effect ten tijde van het opstellen van de begroting erg negatief.
- De samenwerking met Netwerk betreffende de BV en de omzet- en winstgarantie is ook in de begroting verwerkt.

Ondanks al deze onzekerheden menen wij dat deze begroting een goed beeld geeft van de verwachting voor 2023. De basis van de aannames is steeds de strategienota geweest, die door de vier gemeenteraden is vastgesteld. In deze begroting hebben wij onderscheid gemaakt tussen Vijfheerenlanden en de andere gemeenten. Ten tijde van het opstellen van de begroting had de gemeente nog geen beslissing genomen tot het invoeren van Diftar. Voor Waardlanden betekent dat voor het eerst niet meer via het solidariteitsprincipe met gemeenten kan worden afgerekend. Hiervoor is de boekhouding eind 2021 opnieuw ingericht. Doordat in Vijfheerenlanden nog geen Diftar wordt ingevoerd, is de verwachte vermindering van het aanbod van restafval veel minder dan in de andere gemeenten. Dit leidt uiteindelijk tot een hogere bijdrage per inwoner aan Waardlanden.

Alle wijzigingen in het beleid en de uitvoering zijn een forse opgave voor Waardlanden. Maar de organisatie is klaar voor de volgende stap in haar bestaan. De komende jaren zal Waardlanden voor de inwoners steeds meer een partner worden voor inwoners op weg naar een circulaire economie.

Gorinchem, maart 2022

Hans van den Brule
directeur

2 Kerngegevens

Kerngegevens	Begroting 2023
Aantal huisaansluitingen	67.163
Tarieven voor gemeenten	*In euro*
Afvalinzameling	202,94
Afvalverwerking Diftar	62,72
Afvalverwerking zonder Diftar	86,39
Financieel	*x 1.000 euro*
Omzet Waardlanden	22.965
Balans totaal	27.781
Eigen vermogen	1.154
Solvabiliteit	4,2%
Vaste activa	1,05
Ratio weerstandscapaciteit	1,18
Omslagrente	1,25%
% Overhead (norm = 18,5%)	20,6%
Personeel	*In euro*
Gemiddeld loonsom	67.400
Gemiddeld loonsom buitendienst	67.230
Gemiddeld loonsom binnendienst	89.200
Aantal FTE	106
(Directe) productiviteit buitendienst	1.580
Ziekteverzuim	6,0%

3 Samenvatting

3.1 Begroting 2023 in één oogopslag

In deze begroting zijn de bedragen afgerond op 1.000 euro tenzij anders vermeld.

Lasten -, baten +, bedragen x 1.000 euro	Begroting 2023	MJR 2024	MJR 2025	MJR 2026
Totaal lasten	-22.965	-22.745	-22.820	-23.045
Totaal baten	22.965	22.745	22.820	23.045
Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Saldo reserve mutaties	**0**	**0**	**0**	**0**
Begrotingsresultaat	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2 Tariefstelling 2023 voor gemeenten

Met de invoering van Diftar ontstaat er een gedifferentieerd samengesteld tarief namelijk met en zonder Diftar. Het tarief voor de inzameling blijft in beide gevallen gelijk. Het verschil in het totaal tarief wordt bepaald door de kosten van afvalverwerking. Deze kosten dalen zonder Diftar 24% minder dan met Diftar.

Tariefstelling Afvalinzameling *In euro's*	Afval-inzameling	Afvalverwerking		Totaal	
		met Diftar	zonder Diftar	met Diftar	zonder Diftar
Tarief 2022	196,20	98,66	98,66	294,86	294,86
Mutatie t.o.v. tarief 2022	6,74	-35,94	-12,27	-29,20	-5,54
Tarief 2023	**202,94**	**62,72**	**86,39**	**265,66**	**289,33**
% mutatie t.o.v. 2022	3%	-36%	-12%	-10%	-2%
Verschil met Diftar / zonder Diftar		-24%		-8%	

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de financiële bijdrage voor 2023 per deelnemende gemeente met betrekking tot de afvalinzameling en de afvalverwerking. Daaronder een tabel met de percentages per gemeenten ten opzichte van de Begroting 2022.

Bijdragen Afvalinzameling *In euro's x 1.000*	Tarief	Totaal	Gorinchem	Hardinxveld-Giessendam	Molenlanden	Vijfheeren-landen
			met Diftar	met Diftar	met Diftar	zonder Diftar
Aansluitingen *(aantallen)*		67.163	18.038	7.406	17.522	24.197
Afvalinzameling	202,94	13.630	3.661	1.503	3.556	4.910
Afvalverwerking Diftar	62,72	2.695	1.131	465	1.099	-
Afvalverwerking zonder Diftar	86,39	2.090	-	-	-	2.090
Aan Waardlanden te betalen (Diftar)	265,66	11.414	4.792	1.967	4.655	
Aan Waardlanden te betalen (zonder Diftar)	289,33	7.001				7.001
Totaal door Waardlanden te ontvangen		**18.415**	**4.792**	**1.967**	**4.655**	**7.001**

Bijdragen Afvalinzameling *Verschil in % t.o.v. 2022*	Tarief	Totaal	Gorinchem	Hardinxveld-Giessendam	Molenlanden	Vijfheeren-landen
			met Diftar	met Diftar	met Diftar	zonder Diftar
Aansluitingen		2,8%	6,7%	0,1%	1,5%	1,9%
Afvalinzameling	3,4%	6,4%	10,4%	3,5%	4,9%	5,4%
Afvalverwerking Diftar	-36,4%	-34,3%	-32,2%	-36,4%	-35,5%	
Afvalverwerking zonder Diftar	-12,4%	-10,7%				-10,7%
Aan Waardlanden te betalen (Diftar)	-9,9%	-6,9%	-3,9%	-9,8%	-8,6%	
Aan Waardlanden te betalen (zonder Diftar)	-1,9%	0,0%				0,0%
Totaal door Waardlanden te ontvangen		**-4,4%**	**-3,9%**	**-9,8%**	**-8,6%**	**0,0%**

3.3 Bevoorschotting (bijdragen) 2023 voor gemeenten

Voor de gemeenten betekent bovenstaande tariefstelling de volgende voorschot bijdragen voor afvalinzameling. Tevens zijn de voorschot bijdragen voor de separate DVO's opgenomen zoals Waardlanden deze in de Begroting 2023 heeft verwerkt.

Bijdragen gemeenten TOTAAL *in euro's x 1.000*	Totaal	Gorinchem	Hardinxveld-Giessendam	Molenlanden	Vijfheeren-landen
		met Diftar	met Diftar	met Diftar	zonder Diftar
Totaal Afvalinzameling gemeenten	18.415	4.792	1.967	4.655	7.001
DVO's gemeenten					
Straatreiniging	736	345	51	104	235
Onkruidbestrijding	387	242	145		
Veegvuil/veegslib	118	82	11	5	20
Extra (prullenbakken)	374	374			
Extra (bijplaatsingen)	100	100			
Gladheidsbestrijding	202	202			
Graffiti	10	10			
CTA	72	1	14	13	44
Totaal DVO's gemeenten	2.000	1.357	221	122	300
Totaal aan Waardlanden te betalen	**20.416**	**6.149**	**2.189**	**4.777**	**7.300**

3.4 Besluit vaststellen programmabegroting 2023

Bestuur Waardlanden : 13 april 2022

Agendapunt : 5

Onderwerp : Programmabegroting Reinigingsdienst Waardlanden 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Het Bestuur van de 'Gemeenschappelijke Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Reinigingsdienst Waardlanden'.

besluit:

1. de programmabegroting 2023 en het investeringsprogramma 2024-2026 vast te stellen;
2. de meerjarenraming 2024-2026 voor kennisgeving aan te nemen;
3. voor 2023 de tarieven per huisaansluiting als volgt vast te stellen:
    a. € 202,94 voor het uniforme tarief voor de reguliere inzamelactiviteiten;
    b. € 62,72 als voorschotbijdrage voor de verwerkingskosten met Diftar;
    c. € 86,39 als voorschotbijdrage voor de verwerkingskosten zonder Diftar;
    d. € 265,66 voor het te hanteren samengesteld tarief met Diftar;
    e. € 289,33 voor het te hanteren samengesteld tarief zonder Diftar.

Aldus besloten in de bestuursvergadering,
gehouden op 13 april 2022

de secretaris

H. van den Brule

de voorzitter

C. Hendriksen

In het tarief zonder Diftar is niet het voordeel opgenomen van de financiële prikkel bij de huis-aan-huis inzameling. In dit tarief zit wel het voordeel op de milieustraten. Voor elke milieustraat geldt dadelijk dezelfde regels en verwerkingstarieven voor de burgers.

Op dit moment wordt er gekeken naar de wijze van heffen en de tariefstelling op de milieustraten. Voorzichtigheidshalve is er een bedrag van 150.000 euro opgenomen als extra inkomsten op de milieustraten.

Overige uitvoeringskosten (-115.000 euro N)
Hieronder vallen de kosten voor aftransport en wisselen containers en kosten zoals: kerstbomen, asbest zakken, eten papierophalers, stickers voor op de mini's, vuilniszakken, handschoenen e.d.

Materieel (-255.000 euro N)
De kosten voor onderhoud, brandstof, verzekering, belasting en rente en afschrijving van het materieel. Vanwege de huidige ontwikkelingen m.b.t. de brandstofprijzen is er voor de begroting 2023 een verhoging opgenomen van 25% ten opzichte van de realisatie 2021.

Containers (-860.000 euro N)
Dit zijn de kosten voor onderhoud, verzekering, en rente en afschrijving van het materieel. Met de uitvoering van de strategienota wordt in 2022 voor iets meer dan 5,3 mln. euro extra wijkverzamel-/ en minicontainers aangeschaft en/of deels ook omgebouwd. Ook wordt er in 2022 voor 270.000 euro meer uitgegeven dan regulier aan vervangingsinvesteringen van wijkverzamel-/ en afzetcontainers. Voor de nieuwe ondergrondse containers, die worden aangeschaft, is de afschrijvingstermijn aangepast van 20 jaar naar 15 jaar. Door de combinatie van verschillende afschrijvingstermijnen stijgen de kapitaalslasten van het containermaterieel in 2023 t.o.v. 2022 met -460.000 euro N. Ook stijgen de algemene kosten met -340.000 euro N en de rente met -60.000 euro N.

Overige DVO uitvoeringskosten (14.000 euro V)
Deze kosten worden meegenomen in de afrekening van de diverse DVO's, zoals: wachtdienst gladheid, aankoop strooizout en inzet AVRES prullenbakken. Deze kosten worden 1-op-1 afgerekend met de diverse gemeenten.

Projectkosten (1,2 mln. euro V)
Dit bevat uitgaven voor het project nieuw beleid: de benodigde software en materialen voor de containerregistratie, inningskosten, communicatie en onderzoek en projectmanagement. De overige kosten van dit project zijn voornamelijk structureel van aard en zijn dan onder de daarvoor bestemde posten meegenomen. Denk hierbij onder andere aan BOA's en extra technische ondersteuning (Personeel), onderhoud en reparatie elektronica set ondergrondse containers (Containers).

Personeel (-98.000 euro N)
In het personeelsbestand zijn geen nieuwe functies toegevoegd. De formatie-uitbreiding is een gevolg van het nieuwe beleid en de organisatieontwikkeling die al was verwerkt in de begrotingswijziging 2021. De begroting 2022 zoals hier getoond is nog niet aangepast aan de laatste ontwikkelingen (o.a. de verschuivingen van personeel tussen de afdelingen/ teams n.a.v. de samenwerking met Netwerk). Dit wordt meegenomen in de begrotingswijziging 2022 maar geeft hierdoor een enigszins vertekend beeld. Hoog over kan gesteld worden dat van 2022 naar 2023 de inhuur grotendeels toeneemt door de benodigde extra inzet op Publiekszaken (dat overigens de jaren daarna zal halveren) en reguliere inhuur in de uitvoering (totaal -168.000 euro N). Hier staat tegenover een daling van de salarissen met 68.000 euro V en per saldo 2.000 euro V op personeel- en organisatiekosten en opleidingen/ cursussen.

Voor de meerjarenraming gaan wij uit van een verschuiving tussen de post inhuur derden en personeel in vaste dienst. In plaats van het in eerdere jaren gestelde percentage van 25% als zijnde de verhouding inhuur versus vast, streven wij ernaar om een percentage van 10% te gaan realiseren in de komende jaren. In 2023 zijn alle functies conform de strategienota en de nieuwe organisatie opgenomen in de personeelslasten. In de tweede helft van 2021 is er een start gemaakt met het uitzetten van de benodigde 14 vacatures en werd er op de

uitbreiding van de binnendienst functies niet ingehuurd. Om die reden is bij de rekening 2021 de lasten van personeel veel lager dan de begroting 2022 en 2023. Begin 2022 is er één vacature nog niet vervuld. In de tabel hieronder een overzicht van de personele uitbreiding.

Functies	Aantal	Toelichting
Administratie/organisatie	3	Voor de dagelijkse organisatie is versterking nodig (planning, financiën, interne zaken)
Beleid	1	De gemeenten zetten sterk in op circulaire economie. Waardlanden zal hierin een aandeel gaan leveren.
Communicatie	3	Er werd alleen ingehuurd op communicatie. Vanaf nu is het een belangrijk onderdeel van het terugdringen van afval. Medewerkers zijn nu in eigen beheer. (afname inhuur)
Educatie	1	In de strategienota is extra aandacht opgenomen voor preventie bij kinderen. Mogelijk wordt deze medewerker niet in dienst genomen. Er moet nog een plan door het bestuur worden vastgesteld.
HRM	1	Er wordt niet langer ingehuurd, maar er is nu HRM in eigen beheer. (afname inhuur)
Juridische Zaken	1	Om aan alle wettelijke en contractuele verplichtingen goed uitvoering te geven is juridische expertise noodzakelijk.
Management	2	Door de groei van de organisatie is de span-of-control te groot geworden.
Medewerkers Milieustraat	10	De standaard bezetting groeit van 2 naar 3 medewerkers. Er wordt een milieustraat in eigen beheer van Waardlanden geopend In Groot-Ammers. In Nieuw-Lekkerland is er een Kringloopplein gekomen.
Monteurs	3	Twee monteurs zijn nodig om onderhoud te plegen en storingen te verhelpen aan de ondergrondse containers. Deze worden nu uitgerust met elektronica voor registratie van inworpen en vulgraadsensoren. De 3e monteur is versterking van de formatie in de werkplaats.
Toezichthouders (BOA's)	4	Deze taak wordt overgenomen van de gemeenten. Dit moet vooral bijplaatsingen verminderen/tegengaan.

Huisvesting (-57.000 euro N)
Hierin zijn inbegrepen de extra kosten voor Boezem 5, voor de units en de kosten voor de milieustraat in Groot-Ammers. In 2023 zal het volledige jaarlijkse bedrag aan afschrijving over Groot-Ammers plaatsvinden, waarvan de bouw in 2022 gereed zal zijn. Dit geldt ook voor de Boezem 5 dat er in de 1e helft van 2022 bij is gekomen/ bij zal komen.

Bedrijfsvoering (-385.000 euro N)
Als gevolg van de lage rentestand, en de aangetrokken financieringen met deze rente, is de gemiddelde rente gedaald tot 1,25%. De toename van de kosten de komende jaren heeft onder andere te maken met de post onvoorzien die is toegenomen met 210.000 euro naar 250.000 euro. Verder worden er meer kosten gemaakt in de automatisering. Voornamelijk de software die gebruikt wordt voor het beter inzetten van het personeel in de inzameling. Deze kosten komen niet voort uit de strategienota.

BATEN (-1,1 mln. euro N)
Bijdragen (-737.000 euro N)
De baten (bijdragen van de gemeenten) nemen navenant af met de lasten verdeeld over de posten, voorschotten (inzameling en verwerking), opbrengsten verwerking en overige opbrengsten.

Reinigingsbedrijf B.V. (-359.000 euro N)
De inzameling van bedrijfsafval is in 2022 verdergegaan in een samenwerking met Netwerk N.V. Waardlanden voert nog steeds de inzamelactiviteiten uit en krijgt daarvoor een vergoeding. Deze post in de begroting ligt lager dan bij begroting 2022 en rekening 2021 maar de vergoeding is door Netwerk gegarandeerd en kan dan ook als structurele baat opgenomen worden. De inzet van Waardlanden is opgenomen in de lasten. De baten en lasten zijn conform de afspraken met Netwerk N.V. in de begroting verwerkt.

4.2 Overhead

Bij de start van de GR Waardlanden is een norm overheadpercentage bepaald. Dit percentage is later naar aanleiding van wijziging in de regelgeving aangepast naar (de nieuwe norm van) 18,5%. Waardlanden heeft er inmiddels ook nieuwe taken bijgekregen die voorheen door de gemeenten werden uitgevoerd (communicatie/ handhaving en heeft de organisatie verder doorontwikkeld. Dit heeft een stijging van de overheadkosten ten gevolgen gehad waardoor het percentage gestegen is naar 20,6%.

Overhead *bedragen x 1.000 euro*	Begroting 2023
Totale begrotingsomvang	22.965
Totaal kosten overhead	4.730
% aandeel overhead	20,6%

4.3 Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting wordt berekend op basis van de systematiek zoals overeengekomen in een vaststellingsovereenkomst met de belastingdienst. De vennootschapsbelasting is voor Waardlanden niet materieel, daarom wordt er wordt er geen stelpost opgenomen omdat het bedrag kleiner is dan 1.000 euro.

4.4 Onvoorzien

In de begroting is een post onvoorzien opgenomen ter grootte van 250.000 euro.

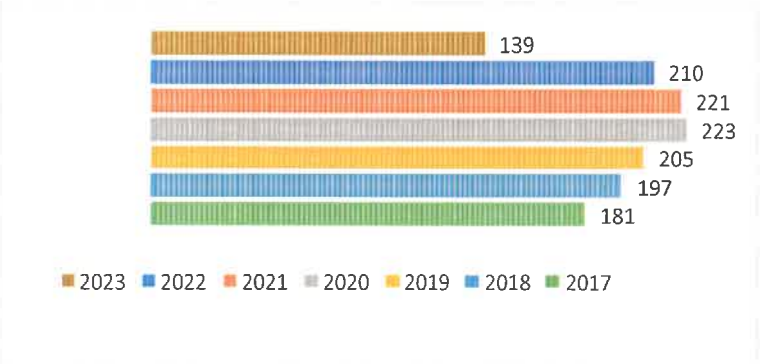
4.5 Beleidsindicator

De beleidsindicator voor Waardlanden als afvalinzamelaar betreft het aantal kilogrammen restafval per inwoner. Het streven hierbij is vooralsnog om te komen tot 100 kilogram per inwoner.

Jaar	Kg/ inw.
2023**	139,0
2022*	209,5
2021	220,8
2020	223,3
2019	205,2
2018	196,6
2017	181,0

** volgens begroting*

*** bij volledige invoering Diftar*

Door middel van het inzetten van een nieuw afvalbeleid met daarin een financiële prikkel, verwachten wij vanaf 2023 een daling van het aantal kilogrammen restafval per inwoner. De stijging in de jaren 2020 en 2021 rekenen wij toe aan de Coronacrisis doordat meer mensen hun huis en schuur gingen opruimen, nieuwe dingen kochten e.d.

5 Paragrafen

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is het vermogen van Waardlanden om niet-structurele financiële tegenvallers te kunnen opvangen.
Het weerstandsvermogen geeft de relatie aan tussen:

1. de weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen en mogelijkheden waarover Waardlanden beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken (= buffer voor onverwachte uitgaven);
2. het risicoprofiel: dit betreft alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Weerstandscapaciteit
Bij Waardlanden kunnen bij de bepaling van de weerstandscapaciteit de volgende posten gebruikt worden:

1. de algemene reserve;
2. de reserve assurantie eigen risico;
3. de reserve grondwaardering;
4. de eventuele ruimte in de exploitatie.

De basis voor de opbouw, en vaststelling, van het gewenste weerstandsniveau vloeit voort uit een risico-inventarisatie door het management van Waardlanden. Bij de inventarisatie van de risico's moet er gekeken worden naar de risico's met betrekking tot personeel, exploitatie en wagenpark. Vanuit de totale inventarisatie wordt een keuze gemaakt of een risico te verzekeren is, of er een verzekering hiervoor is afgesloten en of deze qua dekking nog toereikend is. Als er voor een risico geen verzekering is dan wordt deze opgenomen in de opbouw voor het weerstandsvermogen. Ook kan er sprake zijn van risico's waarbij er géén financiële gevolgen uit voortvloeien, bijvoorbeeld als het gaat om budget neutrale activiteiten.

De risico-inventarisatie, of herijking daarvan, dient minimaal ééns per 4 jaar te worden uitgevoerd om actualisatie van de risico's, en de financiële gevolgen daarvan, te borgen binnen de organisatie. De laatste inventarisatie is uitgevoerd in 2016, in 2022 zal er een herijking plaatsvinden gezien de wijzigingen als gevolg van fusiegemeenten, een herijking van het afvalbeleid, de bouw van een nieuw afvalbrengstation en de aankoop van onroerend goed.

De inschatting van deze mogelijke financiële mee- en tegenvallers zijn bij Waardlanden berekend in de risico-inventarisatie en analyse. De gewogen berekening van de benoemde risico's komt uit op een bedrag ter grootte van 1,1 mln. euro. Omdat het niet waarschijnlijk is dat alle risico's zich tegelijkertijd zullen voordoen wordt hierop een waarschijnlijkheidscorrectie toegepast. Na deze waarschijnlijkheidscorrectie resteert een bedrag van 827.000 euro, hetgeen voorgesteld wordt voor de benodigde weerstandscapaciteit met betrekking tot de exploitatierisico's.

Het risico met betrekking tot de assurantie eigen risico is apart berekend en benoemd.

Weerstandsvermogen
Met betrekking tot de algemene reserve, de bestemmingsreserves assurantie eigen risico en grondwaardering en de post onvoorziens kan gesteld worden dat deze dienen als buffer om tegenvallers op te vangen.

De beschikbare weerstandscapaciteit van Waardlanden bedraagt voor 2023:

Ratio weerstandsvermogen *bedragen x 1.000 euro*	Begroting 2023
Reserves per 01/01/2023	1.050
Budget onvoorzien	250
(A) Beschikbare weerstandscapaciteit	**1.300**
Totaal risico's	1.103
Correctie kansberekening	-276
(B) Benodigde weerstandscapaciteit	**827**
Vrij beschikbare ruimte (alg.) reserve	-
Ratio (A / B)	**1,18**

De beschikbare weerstandscapaciteit uitgedrukt in een ratio van het benodigde weerstandsvermogen bedraagt 1,18. Dit is, gezien de onderstaande tabel, voldoende maar de verwachting is dat dit meerjarig zal wijzigen.

Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
> 2	Uitstekend
1,4 < X < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < X < 1,4	Voldoende
0,8 < X < 1,0	Matig
0,6 < X < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Kengetallen

De netto schuldquote en de solvabiliteit zullen zich als volgt ontwikkelen:

Jaar	Netto schuldquote	Solvabiliteit
2023	110%	4,2%
2024	109%	4,7%
2025	102%	5,6%
2026	94%	6,5%

Voortvloeiend uit het besluit om een reserve grondwaardering te vormen vanuit een, structurele, stelpost in de begroting, komen er gelden vrij om de schuldpositie af te bouwen. Ook zal deze methodiek leiden tot een versterking van de solvabiliteit omdat er sprake is van een structurele toevoeging aan de reserves. De resultante van deze methodiek is zichtbaar in enerzijds een verlaging van de netto schuldquote, en anderzijds in de versterking van de solvabiliteit.

Het kengetal inhuur derden wordt berekend door lasten van de inhuur te delen door de totale salarislasten.

Jaar	Inhuur derden
2023	10%
2024	9%
2025	9%
2026	9%

5.2 Kapitaalgoederen

Beleidskader

Waardlanden heeft als beleid om zo veel mogelijk de kapitaalgoederen in eigen beheer te verkrijgen. De grond en gebouwen worden in dit verband als kapitaalgoederen opgenomen. Als kapitaalgoederen voor Waardlanden zijn te beschouwen de grond en de accommodaties aan de Boezem 3 en de Boezem 5 te Gorinchem, en een nieuwgebouwd afvalbrengstation in Groot-Ammers.

Financiële consequenties

Vanuit de visie om de financieringspositie zo laag mogelijk te houden wordt ernaar gestreefd om een reserve grondwaardering op te bouwen die, uiteindelijk, de omvang van de investeringen in grond afdekt. De reden om dit op te bouwen is gelegen in de liquiditeitspositie. Omdat er op grond niet wordt afgeschreven, maar er wel een financiering tegenover staat, zou er sprake zijn van een continu doorlopende financieringspositie. Door het vormen van een reserve grondwaardering is er uiteindelijk sprake van een financiering vanuit het eigen vermogen. De afschrijvingen op de gebouwen zijn verdisconteerd in de lopende en toekomstige exploitaties.

Vertaling financiële consequenties in de begroting

Het meerjaren onderhoudsplan is de grondslag voor de berekening van de voorziening groot onderhoud. Op grond van dit plan zal er jaarlijks sprake zijn van een dotatie aan de voorziening groot onderhoud ten laste van de exploitatie. Gestreefd wordt naar een 2-jaarlijkse update van het onderhoudsplan. In 2022 zal er, gezien de uitbreiding met het afvalbrengstation in Groot-Ammers, een update worden uitgevoerd op het meerjaren onderhoudsplan.

5.3 Financiering

De beleidskaders ten aanzien van financiering zijn vastgelegd in het financieringsstatuut. In 2022 zal een herijkt financieringsstatuut worden voorgelegd aan het bestuur.

Risicobeheersing

Renterisico's worden vanuit de wettelijke kaders voor de korte en lange termijn bezien. Het beleid bij Waardlanden is echter om de financieringslooptijd van de activa gelijk te houden aan de afschrijvingstermijnen. Zodoende loopt Waardlanden géén renterisico's ten aanzien van herfinancieringen.

Renterisico op korte schuld: de kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wetgeving een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop een gemeenschappelijke regeling haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt volgens de vigerende wetgeving 8,2% van het begrotingstotaal voor bestemming en wordt jaarlijks door het Rijk vastgesteld. Voor 2023 wordt de kasgeldlimiet als volgt bepaald:

Kasgeldlimiet *bedragen x 1.000 euro*	**Begroting 2023**
Begrotingstotaal	22.965
Uitgangspunt percentage	8,2%
Kasgeldlimiet (afgerond)	1.883
Verwachte situatie 2023 (gemiddeld)	
Opgenomen gelden < 1 jaar	1.014
Kasgeldlimiet	1.883
Ruimte	**869**

Waardlanden beschikt over de volgende rekening-courantfaciliteiten:
Bank Nederlandse Gemeenten: 1.500.000 euro

Renterisico op langlopende schuld: de renterisiconorm
Waardlanden loopt renterisico op het moment dat nieuwe leningen moeten worden aangetrokken of als een renteherzieningen van toepassing is. Om het renterisico te beheersen is in de wetgeving de renterisiconorm geformuleerd. Het doel van deze norm is om overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één jaar te voorkomen.
Volgens voorschrift wordt het renterisico in onderstaande tabel voor de komende vier jaren bepaald, terwijl het renterisico alleen betrekking heeft op het totaal van de begroting van het komende jaar.

Renterisico's *bedragen x 1.000 euro*	Begroting 2023	MJR 2024	MJR 2025	MJR 2026
Renteherzieningen schuld (o/g)	0	0	0	0
Aflossingen schuld (o/g)	2.270	2.470	2.445	2.220
Renterisico	2.270	2.470	2.445	2.220
Berekening renterisiconorm				
Begrotingstotaal	22.965			
Percentage cf. FIDO	20%			
Renterisiconorm	4.593			
Toetsing renterisico aan norm				
Renterisico	2.270			
Renterisiconorm	4.593			
Onderschrijding	-2.323			

De norm is echter niet van toepassing bij Waardlanden omdat er géén sprake is van herfinancieringen anders dan bij vervangingsinvesteringen waarbij de lopende financiering al geheel afgelost is.

Financieringspositie
Waardlanden kan alleen een renterisico lopen als er sprake is van herfinanciering. Alle financieringen die worden aangetrokken hebben echter een vaste looptijd en rentepercentage over de gehele looptijd. Een renterisico is daarom niet van toepassing voor Waardlanden.

Interne rente
Voor interne doorberekening van rentekosten over de investeringen past Waardlanden in zijn begroting een percentage van 1,25% toe.

Kasbeheer
Het betalingsverkeer loopt voornamelijk via de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten). Het verrichten van feitelijke betalingen wordt verzorgd door de financiële administratie van de afdeling Informatie Management. De uitwerking van het schatkistbankieren wordt verzorgd door de betrokken bank door middel van het automatisch afromen van het saldo per dag.

Informatievoorziening
Middels de tussentijdse rapportages wordt het bestuur over de voortgang gerapporteerd en met de jaarrekening wordt achteraf aan het bestuur verantwoording afgelegd.

Renteschema *bedragen x 1.000 euro*	Begroting 2023
Externe rentelasten over korte en lange financiering	347
Externe rentebaten	0
Saldo rentelasten en rentebaten:	**347**
Rentelasten grondexploitatie	0
Rentelasten projectfinanciering	0
Toe te rekenen externe rente	**347**
Rente over eigen vermogen *	0
Rente over voorzieningen *	0
Totaal geraamde toe te rekenen externe rente	**347**
Toegerekende rente (renteomslag 1,25%)	349
Verwacht renteresultaat	**2**
** Deze systematiek wordt niet door Waardlanden toegepast.*	

EMU-saldo

Het EMU-saldo, zoals berekend volgens de methodiek van het CBS, bedraagt:

EMU-saldo *bedragen x 1.000 euro*	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Exploitatiesaldo	-	-	-
Afschrijvingen	2.019	2.756	2.778
Dotatie voorzieningen	105	105	105
Investeringen	-11.608	-1.526	-2.756
Ten laste gebracht van voorzieningen	-55	-39	-210
EMU-saldo	**-9.539**	**1.296**	**-83**

Het EMU-saldo geeft de feitelijke kasstroom in het vermelde jaar weer.

5.4 Bedrijfsvoering

In de begroting voor 2022 is stilgestaan bij de grote kwetsbaarheid van de organisatie. In 2022 is hierin een aanzienlijke verandering gekomen. Doordat de gemeenteraden in juni 2021 een ambitieus nieuw afval- en grondstoffenbeleid hebben vastgesteld was het noodzakelijk de organisatie aan te passen.

Het bestuur heeft in juli 2021 een ontwikkelplan voor de organisatie vastgesteld. Begin 2022 was de eerste fase gereed. Er is een nieuwe organisatiestructuur gekomen en de afhankelijkheid van inhuurkrachten is fors verminderd. In 2022 wordt de formatie ook nog uitgebreid voor toezicht & handhavingstaken. In 2023 moet door de invoering van het nieuwe afvalbeleid alle onderdelen van het nieuwe afval- en grondstoffenbeleid zijn gestart. De organisatie is er klaar voor.

Personeel en Organisatie

Waardlanden heeft een erg stabiel personeelsbestand. Er is geen sprake van vertrek. Bijna iedere medewerker blijft tot zijn pensioendatum. Dat betekent dat aandacht voor persoonlijke en vaktechnische ontwikkeling erg belangrijk is. Door de groei van de organisatie is er sinds 2021 een instroom van nieuwe medewerkers. Dit is verfrissend voor de organisatie. De dynamiek tussen mensen veranderd daardoor. Nieuwe inzichten worden ingebracht.

In 2022 is een traject gestart om te investeren in de competenties om het kader van de organisatie te versterken (management development). Het gaat dan om het trainen van basisvaardigheden van nieuwe leidinggevenden, verandermanagement en teambuilding. Hierin wordt de organisatie ondersteund door een bureau voor training en coaching uit Gorinchem.

Het beheersen van 'overuren' is een grote opgave bij Waardlanden. Nogal wat medewerkers maakten heel veel meer dan 36 uur per week. In december 2021 is een afbouwtraject afgesproken door minder te gaan overwerken en daarmee meer banen te creëren. Dat laatste is een nobel, maar ook moeilijk streven. De arbeidsmarkt voor chauffeurs en monteurs is erg overspannen. Vacatures worden moeilijk vervuld.

In 2023 moet het ziekteverzuim weer terug naar de normale cijfers. Door corona waren de verzuimcijfers in de jaren 2020 t/m 2022 erg hoog.

In 2021 hebben we meerjarige afspraken gemaakt met de gemeenten Gorinchem en Hardinxveld-Giessendam over de inzet voor onkruidbeheersing. Om de goede resultaten te kunnen halen zijn de juiste machines gekocht en goede medewerkers aangetrokken. De beeldresultaten in 2021 waren goed, ondanks dat het een erg groeizame zomer was. Ook in 2023 zetten we deze taak voor de gemeenten voort.

Effect nieuw beleid

Het nieuwe beleid zal een grote aanpassing in de bedrijfsvoering vragen. Volumes van fracties zullen gaan wijzigen en daarmee ook de benodigde inzet van voertuigen en expertise van medewerkers. De precieze effecten weten we nog niet. Dat betekent dat we onze routes en inzet gedurende het jaar 2023 zullen gaan aanpassen. Daarbij is het van belang welke keuzes ten aanzien van Diftar de gemeente Vijfheerenlanden eventueel nog gaat maken.

Door inzet van techniek en menskracht is het de bedoeling dat de hoeveelheid afval fors afneemt en dat het toch gecreëerde afval goed wordt gescheiden. Hierdoor wijzigt de verhouding tussen personele inzet en verwerkingskosten. In 2023 en de jaren daarna blijven we zoeken naar methoden van afvalreductie en verbetering afvalscheiding. De doelstelling van 30 kg, die eigenlijk in 2025 behaald zou moeten zijn volgens de planning op weg naar een circulaire economie in 2050, is nog ver weg.

Huisvesting

In 2022 is de huisvesting voor de kantoor- en werkplaatsfuncties verbeterd. Dat was nodig omdat door de groei van het aantal medewerkers er een gebrek was ontstaan aan vergaderfaciliteiten en omdat niet alle werkkamers meer aan de Arbonormen voldeden.

Waardlanden wil in de toekomst gehuisvest blijven aan de Boezem in Gorinchem. Om een nieuwe milieustraat te kunnen realiseren zal een investering noodzakelijk zijn, en waarschijnlijk ook extra terrein.

In Groot-Ammers is in 2022 een nieuwe milieustraat opgeleverd. Dit is onderdeel van een groot complex voor circulaire economie. Het is ontwikkeld met de partners HVC en de Korevaar Groep.
In Nieuw-Lekkerland is in 2022 het Kringloopplein geopend. Hier is in samenwerking met kringloopwinkel GAiN, het repaircafé en Philadelphia een voorziening voor hergebruik en recycling in het hart van het dorp gecreëerd, In 2023 zetten we deze nieuwe voorzieningen door. De ervaringen gebruiken we om ook in Vianen. Leerdam en Gorinchem onze milieustraten verder te ontwikkelen.

ICT
De automatisering is in de jaren 2020 en 2021 fors verbeterd. De hardware is daarmee nu vrijwel helemaal op orde. De komende jaren ligt de focus vooral op het verbeteren van de systemen. Het gaat dan zowel om administratieve systemen als om systemen voor dienstverlening aan klanten (KCC). De ontwikkeling van het klantcontactcentrum heeft in 2022 en 2023 prioriteit.
De invoering van Diftar heeft grote gevolgen voor de inrichting van de systemen. Omdat er geen vrij gebruik van alle voorzieningen meer is, moeten passen, paslezer, software etc. aanwezig zijn om het gebruik vast te leggen.

5.5 Verbonden partijen

Beleidsvisie
Waardlanden heeft als beleid dat een verbonden partij dienstig dient te zijn aan de doelstellingen van Waardlanden.

Verbonden partijen
Waardlanden kent als verbonden partij Waardlanden Reinigingsbedrijf BV

Omschrijving belang
Waardlanden is voor 100% aandeelhouder in Waardlanden Reinigingsbedrijf BV

Belang aan het begin en einde jaar
Er is sprake van een 100% belang aan het begin en einde van het jaar.

Verwachte omvang eigen vermogen begin en einde jaar
Het eigen vermogen is door de Algemene Vergadering van aandeelhouders op 150.000 euro begrensd. Het meerdere wordt door middel van dividend uitgekeerd.

Verwachte omvang financiële resultaat begrotingsjaar (mutatie eigen vermogen)
De verwachte omvang van het financiële resultaat 2023 bedraagt 150.000 euro (na vennootschapsbelasting)

Risico's
Met uitzondering van de volstortplicht van de aandelen loopt Waardlanden géén risico's.

6 Financiële begroting

6.1 Uitgangspunten

Bij de totstandkoming van de programmabegroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Algemeen

- De bepalingen voor het bestemmen van de tekorten en overschotten zijn vastgelegd in de financiële beheerverordening van de gemeenschappelijke regeling Reinigingsdienst Waardlanden;
- De begrotingscijfers zijn waar nodig bijgesteld op basis van de realisatiecijfers 2021;
- De financiële effecten van de strategienota zijn verwerkt;
- De laatst ontvangen begrotingscirculaire van de provincie Zuid-Holland;
- De meerjarenraming 2024-2026 is opgesteld op basis van constante prijzen (geen inflatie, wel een cao-stijging en een jaarlijkse autonome groei van de ingezamelde grondstoffen);
- De kapitaallasten zijn op basis van het investeringsprogramma meerjarig doorgerekend waarbij de afschrijvingstermijn voor toekomstige ondergrondse containers op 15 jaar is gezet i.p.v. 20 jaar.

Personele capaciteit en samenhangende uitgaven

- Vacatures zijn meegenomen op basis van schaalmaximum.

Afschrijvingen

- Afschrijving van kapitaalgoederen vindt plaats op basis van de financiële beheerverordening van de gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Reinigingsdienst Waardlanden en zijn, voor zover mogelijk, opgenomen in de toelichting op de cijfers in de jaarrekening;
- De afschrijvingen zijn berekend op basis van het aanwezige materiaal en het investeringsprogramma 2024-2026.

Rente

- Er wordt een interne rekenrente van 1,25% gehanteerd voor de in gebruik zijnde activa.

Onderhoud

- Zie paragraaf kapitaalgoederen.

Bijdrage gemeenten

- Het aantal door de gemeenten opgegeven huisaansluitingen voor het hele gebied is 67.163. Op basis van dit aantal betaalt iedere gemeente haar relatieve aandeel;

6.2 Incidentele baten en lasten

De commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat in de begroting een overzicht van de incidentele baten en lasten opgenomen moet worden. Dit komt de transparantie van de begroting ten goede.

Het verschil tussen incidenteel en structureel is niet altijd even scherp te trekken. Structurele baten en lasten zijn in elk geval die baten en lasten die in beginsel jaarlijks in de begroting zijn opgenomen. Als de structurele lasten worden gedekt door de structurele baten is er sprake van materieel begrotingsevenwicht. Het gaat dus om eenmalige zaken.

Enkele voorbeelden van baten en lasten die als incidenteel aangemerkt kunnen worden;

- Bijzondere baten als gevolg van verkoop eigendommen;
- Ontvangen subsidies;
- Overige 'forse' eenmalige uitgaven/baten.

De bovenstaande, als incidenteel aan te merken, baten en lasten zijn voor Waardlanden niet te voorspellen, daarom ook niet structureel te begroten.

6.3 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Waardlanden beschikt over een reserve grondwaardering. Deze reserve wordt jaarlijks opgehoogd met een bedrag gelijk aan de aflossingen op de leningen die zijn afgesloten op de aangekochte gronden. De toevoeging ná resultaatbestemming bedraagt 150.000 euro.

6.4 Investeringsprogramma

Investeringsprogramma 2020-2026 bedragen x € 1.000 euro	Begroting 2023		MJR 2024		MJR 2025		MJR 2026	
	uitbreiding	vervanging	uitbreiding	vervanging	uitbreiding	vervanging	uitbreiding	vervanging
Huisvesting		226						
Inventaris								
ICT/ Software		168						
Voertuigen		728		477		840		840
Materieel		405		405		405		405
Afvalbrengstation								
Begrotingsresultaat	0	1.526	0	882	0	1.245	0	1.245

Het investeringsprogramma geeft de beoogde (vervangings)investeringen weer op hoofdlijnen. Waardlanden is zeer terughoudend met het investeren in nieuwe apparatuur en in het afstoten van bedrijfsmiddelen. Als een bedrijfsmiddel nog een technisch acceptabele staat heeft, waardoor er positieve kasstromen kunnen worden gegenereerd, wordt deze, ondanks dat er geheel op afgeschreven is, niet afgestoten ten gunste van een nieuwe investering, maar wordt een nieuwe investering opgeschoven naar de toekomst. Ook wordt er intensief gekeken naar jong gebruikte activa van derden. Dit levert een aanmerkelijk lagere investeringslast op voor Waardlanden. De gevolgde systematiek heeft wel als consequentie dat afschrijvingstermijnen bij investeringen kunnen afwijken van de vastgestelde normen.

Balans actief zijde

Bedragen x 1.000 euro	Realisatie	Geprognosticeerde balans				
Vaste activa	**31-12-2021**	**31-dec-22**	**31-dec-23**	**31-dec-24**	**31-dec-25**	**31-dec-26**
Financiele vaste activa						
Deelnemingen	1	1	1	1	1	1
Materiële vaste activa						
Gebouwen	2.288	4.340	4.307	4.307	4.047	3.788
Grond en terreinen	4.725	4.777	4.769	4.769	4.761	4.754
Grond, terreinen en gebouwen in ontwikkeli	689					
Vervoermiddelen	2.932	4.837	4.543	4.503	4.440	4.269
Machines, apparaten en installaties	7.823	13.756	12.768	12.528	11.560	10.771
Overige materiele vaste activa	98	432	454	429	293	159
Subtotaal	**18.554**	**28.143**	**26.841**	**26.536**	**25.102**	**23.741**
Totaal vaste activa	**18.555**	**28.144**	**26.842**	**26.537**	**25.103**	**23.742**
Vlottende activa						
Voorraden	**37**	**38**	**38**	**38**	**38**	**38**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Openbare lichamen	81	100	100	100	100	100
Schatkistbankieren	2.182	500	600	600	600	600
Overige vorderingen	617	100	100	100	100	100
Subtotaal	**2.880**	**700**	**800**	**800**	**800**	**800**
Liquide middelen						
Bank- en girosaldi	16					
Kassaldi	4	1	1	1	1	1
Subtotaal kas-, bank- en girosaldi	**20**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Overlopende activa						
Transitoria	1.883	100	100	100	100	100
Omzetbelasting	176					
Subtotaal	**2.059**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Totaal vlottende activa	**4.996**	**839**	**939**	**939**	**939**	**939**
Totaal activa	**23.551**	**28.983**	**27.781**	**27.476**	**26.042**	**24.681**

Balans passief zijde

Bedragen x 1.000 euro	Realisatie		Geprognosticeerde balans			
Vaste passiva	**31-dec-21**	**31-dec-22**	**31-dec-23**	**31-dec-24**	**31-dec-25**	**31-dec-26**
Eigen vermogen						
Algemene reserve						
Waardlanden	160	46	0	0	0	0
Bestemmingsreserve						
Bestemmingsreserve nieuw beleid	25					
Reserve eigen risico verzekering	241	250	250	250	250	250
Reserve grondwaardering	614	754	904	1.054	1.204	1.354
Resultaat Waardlanden 2021	233					
Subtotaal	**1.274**	**1.050**	**1.154**	**1.304**	**1.454**	**1.604**
Voorzieningen						
Voorziening groot onderhoud	369	419	485	380	425	384
Vaste schulden rentetypische looptijd > 1 jaar	**16.450**	**25.297**	**24.027**	**23.557**	**22.113**	**20.993**
Totaal vaste passiva	**18.094**	**26.766**	**25.667**	**25.242**	**23.992**	**22.981**
Vlottende passiva						
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar						
Overige schulden	3.445	916	814	934	750	400
Bank- en girosaldi	174	200	200	200	200	200
Subtotaal	**3.618**	**1.116**	**1.014**	**1.134**	**950**	**600**
Overlopende passiva						
Transitoria	1.840	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
Totaal vlottende passiva	**5.458**	**2.216**	**2.114**	**2.234**	**2.050**	**1.700**
Totaal passiva	**23.551**	**28.983**	**27.781**	**27.476**	**26.042**	**24.681**

Bijlage 2 Overzicht reserves

Reserve *(bedragen x 1.000 euro)*		Saldo ultimo 2021	Toevoeging onttrekking 2022	Saldo ultimo 2022	Toevoeging onttrekking 2023	Saldo ultimo 2023
Algemene reserve		160	-115	46	-46	0
Reserve grondwaardering		614	140	754	150	904
Reserve assurantie ER		241	9	250	0	250
Totaal reserve		**1.015**	**35**	**1.050**	**104**	**1.154**

Reserve *(bedragen x 1.000 euro)*	Toevoeging onttrekking 2024	Saldo ultimo 2024	Toevoeging onttrekking 2025	Saldo ultimo 2025	Toevoeging onttrekking 2026	Saldo ultimo 2026
Algemene reserve	0	0	0	0	0	0
Reserve grondwaardering	150	1.054	150	1.204	150	1.354
Reserve assurantie ER	0	250	0	250	0	250
Totaal reserve	**150**	**1.304**	**150**	**1.454**	**150**	**1.604**

Bijlage 3 Overzicht leningen

Naam geldgever Datum besluit Nr. Goedkeuring	Oorspronkelijk bedrag	Jaar laatste aflossing	Rente percentage	Restant geldlening begin 2023	Aflossing 2023	Rente geldlening 2023	Restant geldlening begin 2024	Aflossing 2024	Rente geldlening 2024	Restant geldlening begin 2025	Aflossing 2025	Rente geldlening 2025	Restant geldlening begin 2026	Aflossing 2026	Rente geldlening 2026
	(in euro's)			(in euro's)	(in euro's)	(in euro's)	(in euro's)	(in euro's)	(in euro's)	(in euro's)	(in euro's)	(in euro's)	(in euro's)	(in euro's)	(in euro's)
B.N.G. (*6) 9 december 2013 leningnr. 40.108642	893.840	2033	3,260%	491.612	44.692	7.649	446.920	44.692	6.921	402.228	44.692	6.192	357.536	44.692	5.464
B.N.G. (*7) 9 december 2013 leningnr. 40.108640	2.925.105	2053	3,850%	2.266.956	73.128	42.935	2.193.828	73.128	41.527	2.120.701	73.128	40.120	2.047.573	73.128	38.712
B.N.G. (*8) 9 december 2013 leningnr. 40.108631	1.962.405	2043	3,610%	1.373.685	65.414	24.205	1.308.272	65.414	23.024	1.242.858	65.414	21.843	1.177.445	65.414	20.663
B.N.G. (*9) 27 oktober 2014 leningnr. 40.109391	1.000.000	2034	1,830%	600.000	50.000	10.817	550.000	50.000	9.902	500.000	50.000	8.987	450.000	50.000	8.072
B.N.G. (*10) 12 februari 2015 leningnr. 40.109641	1.000.000	2035	1,250%	650.000	50.000	7.576	600.000	50.000	6.951	550.000	50.000	6.326	500.000	50.000	5.701
B.N.G. (*11) 9 februari 2015 leningnr. 40.109630	1.000.000	2035	1,400%	650.000	50.000	8.478	600.000	50.000	7.778	550.000	50.000	7.078	500.000	50.000	6.378
B.N.G. (*12) 21 augustus 2015 leningnr. 40.110065	1.000.000	2025	1,000%	300.000	100.000	2.647	200.000	100.000	1.647	100.000	100.000	647	-	-	-
B.N.G. (*13) 29 december 2015 leningnr. 40.110329	1.000.000	2025	1,000%	300.000	100.000	2.997	200.000	100.000	1.997	100.000	100.000	997	-	-	-
B.N.G. (*14) 14 juni 2016 leningnr. 40.110554	1.000.000	2036	1,050%	700.000	50.000	364	650.000	50.000	143	600.000	50.000	-	550.000	50.000	-
NWB Bank (*15) 15 juli 2016 leningnr. 1-29168	1.000.000	2024	0,177%	250.000	125.000	364	125.000	125.000	143	-	-	-	-	-	-
B.N.G. (*16) 12 december 2016 leningnr. 40.110907	1.000.000	2036	1,300%	700.000	50.000	8.871	650.000	50.000	8.221	600.000	50.000	7.571	550.000	50.000	6.921
B.N.G. (*17) 29 december 2016 leningnr. 40.110994	1.000.000	2026	0,600%	400.000	100.000	2.400	300.000	100.000	1.800	200.000	100.000	1.200	100.000	100.000	600
NWB Bank (*18) 19 mei 2017 leningnr. 1-29446	1.000.000	2025	0,500%	375.000	125.000	1.607	250.000	125.000	1.107	125.000	125.000	607	-	-	107
B.N.G (*19) 15 januari 2019 leninggnr. 40.112.486	1.400.000	2059	1,700%	1.295.000	35.000	21.441	1.260.000	35.000	20.846	1.225.000	35.000	20.251	1.190.000	35.000	19.656
B.N.G (*20) 15 januari 2019 leningnr. 40.112.487	700.000	2039	1,350%	595.000	35.000	7.577	560.000	35.000	7.105	525.000	35.000	6.632	490.000	35.000	6.160
B.N.G (*21) 23 december 2019 leninggnr. 40.113.412	2.000.000	2027	0,160%	1.250.000	250.000	1.992	1.000.000	250.000	1.592	750.000	250.000	1.192	500.000	250.000	792
B.N.G (*22) 6 mei 2020 leninggnr. 40.113.888	1.000.000	2030	0,350%	800.000	100.000	1.708	700.000	100.000	1.482	600.000	100.000	1.255	500.000	100.000	1.029
B.N.G (*23) 8 mei 2020 leninggnr. 40.113.889	2.000.000	2040	0,600%	1.800.000	100.000	10.413	1.700.000	100.000	9.813	1.600.000	100.000	9.213	1.500.000	100.000	8.613
Leningen 2022	9.500.000	2037	1,550%	9.500.000	633.333	142.342	8.866.667	633.333	132.525	8.233.333	633.333	122.708	7.600.000	633.333	112.892
Leningen 2022	1.000.000	2052	1,750%	1.000.000	33.333	17.208	966.667	33.333	16.625	933.333	33.333	16.042	900.000	33.333	15.458
Leningen 2023	1.000.000	2033	2,500%	1.000.000	100.000	23.750	900.000	100.000	21.250	800.000	100.000	18.750	700.000	100.000	16.250
Leningen 2024	2.000.000	2034	2,500%	-		-	2.000.000	200.000	47.500	1.800.000	200.000	42.500	1.600.000	200.000	37.500
Leningen 2025	1.000.000	2035	2,500%	-		-	-	-	-	1.000.000	100.000	23.750	1.000.000	100.000	23.750
Leningen 2026	1.000.000	2036	2,500%	-		-	-	-	-	-	-	-	1.000.000	100.000	23.750
TOTAAL	41.881.350			26.297.253	2.269.900	347.543	25.027.353	2.469.900	309.503	24.557.953	2.444.900	263.663	23.212.553	2.219.900	258.467

Bijlage 4 Voorziening groot onderhoud

Recapitulatie (bedragen x 1.000 euro)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Stand 1 januari	287	369	419	485	380	425
Storting	105	105	105	105	105	105
Uitgaven	-23	-55	-39	-210	-60	-146
Stand 31 december	**369**	**419**	**485**	**380**	**425**	**384**

Bijlage 5 Overzicht van personele sterkte en loonkosten

Overzicht personele sterkte en personeelskosten	Begroting 2023	
	(in fte's)	(x 1.000 euro)
Directie/ staf	4,3	522
Informatiemanagement	7,2	588
Planvorming	5,9	496
Publiekszaken	6,9	485
Beheer Openbare Ruimte	11,0	657
Inzameling	43,5	2.323
Materieel	12,0	944
Milieustraten	13,0	980
Planning	2,0	138
Totaal	**105,8**	**7.133**

Uitgangspunten Begroting 2023:

- Aanwezige formatie inclusief vacatures per 1 februari 2022;
- Vacatures zijn meegenomen op het maximum van de functionele schaal;
- Feitelijke schaalbedragen volgens de bruto salarisbetaling over januari 2022;
- Voor 2023 rekening gehouden met een cao-salarisverhoging van 2,50 % en uitgaan van verwachte/normaal toe te kennen periodieke verhogingen;
- Rekening houden met 200 overuren buitendienst en 400 overuren werkplaats;
- Rekening houden met de nu bekende sociale premies;
- Rekening houden met jubileumgratificaties, wachtdiensten en reguliere toelagen.

De totale kosten voor personeel zijn hoger (8,2 mln. euro) dan het totaal in bovenstaande tabel ten gevolge van de extra kosten van inhuur en de kosten voor personeel & organisatie (o.a. arbo-dienstverlening, (wassen van) kleding, HR21, opleiding/ cursussen e.d.).

Bijlage 6 Taakvelden

Taakveld 0.4 Overhead

Overhead *bedragen x 1.000 euro*	Begroting 2023
Totale begrotingsomvang	22.965
Totaal kosten overhead	4.730
% aandeel overhead	20,6%

Taakveld 0.5 Treasury

Renteschema *bedragen x 1.000 euro*	Begroting 2023
Externe rentelasten over korte en lange financiering	347
Externe rentebaten	0
Saldo rentelasten en rentebaten:	**347**
Rentelasten grondexploitatie	0
Rentelasten projectfinanciering	0
Toe te rekenen externe rente	**347**
Rente over eigen vermogen *	0
Rente over voorzieningen *	0
Totaal geraamde toe te rekenen externe rente	**347**
Toegerekende rente (renteomslag 1,25%)	349
Verwacht renteresultaat	**2**
** Deze systematiek wordt niet door Waardlanden toegepast.*	

Taakveld 7.3 Afval

Bijdragen gemeenten TOTAAL *In euro's x 1.000*	Totaal	Gorinchem	Hardinxveld-Giessendam	Molenlanden	Vijfheerenlanden
		met Diftar	met Diftar	met Diftar	zonder Diftar
Totaal Afvalinzameling gemeenten	18.415	4.792	1.967	4.655	7.001
DVO's gemeenten					
Straatreiniging	736	345	51	104	235
Onkruidbestrijding	387	242	145		
Veegvuil/veegslib	118	82	11	5	20
Extra (prullenbakken)	374	374			
Extra (bijplaatsingen)	100	100			
Gladheidsbestrijding	202	202			
Graffiti	10	10			
CTA	72	1	14	13	44
Totaal DVO's gemeenten	2.000	1.357	221	122	300
Totaal aan Waardlanden te betalen	**20.416**	**6.149**	**2.189**	**4.777**	**7.300**